

94/8160

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

DÉLMAGYARORSZÁG

CSÜTÖRTÖK, 1991. OKT. 31., 81. ÉVF. 255. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

Az aradi prefektus küldöttsége Csongrád megyében

Kis, határ menti diplomácia

A délutáni sajtótájékoztatót Lehmann István, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg. Rajta kívül megjelent még a magyar tárgyalófél képviselőjében dr. Farkas László államtitkár, köztársasági megbízott és dr. Günther Béla megyei főjegyző. Grecsun prefektus úr elmondta, hogy négy hónapon belül ez a második magyarországi látogatása, először Békéscsabán járt, most pedig Szegeden. Komoly tárgyalásokat folytattak, melyek szerinte reményt adnak a tényleges, valós nyitásra a kétoldalú kapcsolatokban; erre nagy szükség van Románia és Magyarország között. *Tárgyaltak a két országot összekötő utakról, a határátkelőhelyekről, vegyes vállalatok létesítéséről és a kulturális csereprogramok lehetőségéről.* A prefektus elmondta, Szegeden nagyobb megértésre talált, mint amilyenre számított. Azt is elhatározták, hogy közös bizottságokat hoznak létre, amelyek állandóan tárgyalni fognak az együttműködés kérdéseiről. *„Az aradi prefektúra szilárd elhatározása, hogy magas szintre emelje a kapcsolatokat”* – fejezte be tájékoztatóját Grecsun úr, majd elnézést kért a megjelentektől és távozott. Délután ugyanis Bukarestbe kellett repülnie a kormány ülésére.

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

A sajtótájékoztató nyelve sajátosan kevert volt. A vendégek saját államuk nyelvén, románul, a vendéglátók magyarul beszéltek. Ahogy a diplomáciában illik. A román vezetők azonban néhány mondat erejéig gyakran használták a magyart. Miképpen az egyik honi, nemzetiségi újságíró is saját anyanyelvén, azaz románul kérdezett. Tegnap Arad megye delegációját látta vendégül a Csongrád megyei önkormányzat. A küldöttséget Craciuen Grecsun prefektus vezette, tagja volt még: Joan Cusman alprefektus, Krecsun Abram tanácsos, Remus Tanase kamaraelnök, tanácsos, Kálmán Csiszter tanácsos (aki egyben az RMDSZ Arad megyei elnöke is), Joan Memete tanácsos, Petru Roncov, Arad polgármestere, George Schwartz művelődési főfelügyelő, író, Stelian Ionutiu tanügyi főfelügyelő.

mondának valami konkrétumot a megbeszélések témáiról, esetleges eredményeiről. Az egyik ilyen témakör – felelte az alprefektus – a *jószomszédság fogalmaköre volt.*

Ennek tartalma a gazdasági csere megkönnyítése, a helyi közigazgatás segítése. A határátkelőhelyek átteresztőképessége alapvetően befolyásolja a gazdasági kapcsol-

atok mértékét. A prefektúra álláspontja szerint „biztosítani kell a megfelelő kereteket”, korszerűsíteni kell a nagylaki és a gyulai átkelőhelyeket. Emellett fontosnak

tartanak egy új határállomás megnyitását Tornyá-Battonyánál. A román kormány jegyzékben hagyta jóvá a nagylaki átkelő fejlesztésének tervét.

Romániában decemberben helyhatósági választások lesznek – folytatta a listát Lehmann István. Ezzel kapcsolatban mi eljuttattuk aradi barátainkhoz tapasztalatainkat a választásokat illetően és ígéretet kaptunk, hogy ők is rendelkezésünkre bocsátják a saját „élményeiket”. Bizonyos nehézséget jelent hogy a prefektúra Romániában jóval nagyobb hatáskörű szervezet, mint nálunk a megyei közgyűlés. (Olyan mintha a megyei közgyűlés elnöke és a köztársasági megbízotti poszt lenne összegyúrva – mondta a folyosón Günther Béla.) A Csongrád Megyei Vám- és Pénzügyőrség parancsnoka a közeljövőben valószínűleg Aradra megye, s ott közös intézkedési programot dolgoznak ki a határátlépés civilizálására. *Ratkai Imre*, a megyei közgyűlés alelnöke elmondta, hogy fő feladatuknak a vállalati kapcsolatok segítését tekintik. Ezen felül Magyarország segítségét akar nyújtani korszerű számítógépek beszerzésében, „mert nálunk már enyhítették a CO-COM tilalmakat.”

A rádió tudósítója azt firtatta, miért nem lehetett kiállítani Szegeden az 1848-as forradalom relikviáit, amelyeket az aradi múzeum pincéjében őriznek? *„Semmi akadálya, meglesz!”* – felelte Schwartz úr művelődési főfelügyelő, ezúttal ékes magyar nyelven.

M. T.

MAI SZÁMUNK DIVATMELLÉKLETTEL JELENIK MEG

TARTALOM

A sógor: terrorista 2
 Két malomkő között 3
 A költő homlokára 4
 Tükörház 7
 A háború ára 8
 Riposzt 17
 Mesterlövészek 18
 Mi lesz vele? 19
 Hirdetés 20-21
 Szolgáltatás 22
 Tévé- és rádióműsor 23
 Gászó L. Ferenc tárcája 24

Küszöbök

„Ezzel még érdemes lenne taxizni.” – jegyzi meg a kutas, miközben gázolajjal tölti meg a kölcsön kapott Fiat Unóm tankját. Igaza van, hétszáz forintot belül megjártam vele Budapestet, ráadásul nem is előzött meg útközben túl sok autót. A gyorsvonat másodosztálya valamivel többre került volna, még helyjegy nélkül is. Így, amíg nálam van ez a szerény évivágyó autó, körbejáró a rokonságot, intézem ügyes-bajos dolgomat. Takarékoskodom – többek között ma is, a takarékosági világnapon. Már mint a drága benzinnel, amit lényegében átlagos Ladámmal közösen pocskolunk. Más választásom egyenlőre nincs, az utóbbi járgány ugyanis csak negyedannyiba került, mint amennyit az olasz kisautóért kérnek.

Azt hiszem, így lehet ezzel az ország nagyobbik fele, a gépkocsinál, az üzemanyagnál kisebb dolgokban sincs elég pénze, hogy takarékoskodjon. És ma már nem csak a takarékosvetkezetek esnek útba jövet is, meg menet is – nem szólva akkor még a több ezer postahivatalról, ahová jópofa macik csábítják a nagyérdeműt –, másféle megtakarítási, spórolási lehetőséget is bőven kínál az élet. Lehet például szuper energiatakarékos „villanykörtét” vásárolni sok száz forintért, ami kisebb fogyasztása és nagyobb élettartama miatt hosszú távon töredékébe kerül a tizedannyiért megvásárolható hagyományosnak. A fűtésnél hasonló a képlet: aki teheti, már az építésnél hőszigeteli a házat, aki nem, évtizedekig az utcát fűti, ami hosszú távon...

De lehajolhatunk az egész kis forintokért is. Leleményes emberek feltalálták a diszkontot, ott lehet csak igazán takarékoskodni egy-egy nagyobb tételű, liszt, cukor, mosópor vásárlásánál. A bökkenő mindössze annyi, hogy akinek ez a néhány fillér is számítana, többnyire nem tud kiutózni a város széli raktáráruházba, lévén, hogy nincs mivel.

Ennek ellenére nem igaz az, hogy a takarékoság a gazdagok kiváltsága, illet csak az állít, aki felfelé néz. A valóságban inkább egyénre szabott küszöbök vannak: liszt, égő, kocsik, ház, vagy például a repülőjegy. Aki sokat száll, egyszerűen ingyen repülhet.

Kell-e nekünk kerékpárút?

A megrögzött biciklisták mindenhol kerékpárral járnak, s ha mégis gépkocsival indulnak el egy hosszabb útra, magukkal viszik kétkerekűjüket is. A nyáron számtalan ilyen holland és német mikrobusszal találkozhattunk városunkban.

Hogy mi magyarok miért kereközünk kevesebben? Miért nem „gyűrűzik” be hozzánk a nyugati országokban már évtizedek óta tapasztalható bicikliőrület? A válasz kézenfekvő: nem teremtettük meg e nagyon is egészséges mániá feltételeit.

Keresve is alig találhatunk kerékpárutakat településeinken, a meglévőket pedig alig használjuk. Akinek Szegeden támad kedve kerékpározni, az többnyire a gépkocsik között kénytelen haladni, a kipufogógázok belélegzése pedig tudvalevően nem használ az egészségnek. A kerékpárosokat ért balesetekről, a biciklitolvajokról elég, ha csupán említést teszünk. És mégis, a BMX, a többsebességű túrabiciklik divatja nem kerülte el Magyarországot sem, egyre többen kereköznek.

A szegedi önkormányzat környezetvédelmi bizottságának tegnapi ülésén, a város átfogó közlekedési koncepcióját tárgyalva, egy 1984-es tervet bányásztak elő. Akkor készült el ugyanis a város megbízásából egy alapos, valóban kimerítő tanulmányt Szeged kerékpárút-hálózatának fejlesztéséről. A tervet azonban azóta nem került a városatyák elé. Most lefűjták róla a port, megvalósítását csupán az anyagi hiánya akadályozhatja, késleltetheti.

A hét évvel ezelőtti koncepció három, egymástól független változat ütköztetésével, több külföldi tanulmány felhasználásával készült. A tervet a bizottság alkalmasnak ítélte arra, hogy megvalósításához pénzt kérve, a közgyűlés elé tárják. Az azonban már most bizonyos, hogy „a fontos-e ez nekünk” kérdése vitára ad majd okot. Bizonyára lesznek,

akik a forgalomirányító és ellenőrző központ mielőbbi megépítése, vagy a trolibuszvonalak további fejlesztése mellett kardos-

kodnak majd, s megint mások talán a harmadik körút teljes kiépítését tartják fontosnak. A kerékpárutak hálózatának létesí-

tése nem tűnik fontosnak, pedig az! Ha nem lesznek jól kiépített kerékpárutaink, biciklitárolóink, a kerékpározás nem válhat közkedveletté, pedig a kerékpár környezetkímélő: nem zajos, nem okádja a benzingőzt, olcsó, és ami a városi közlekedésben talán a legfontosabb, nem okoz parkolási gondokat.

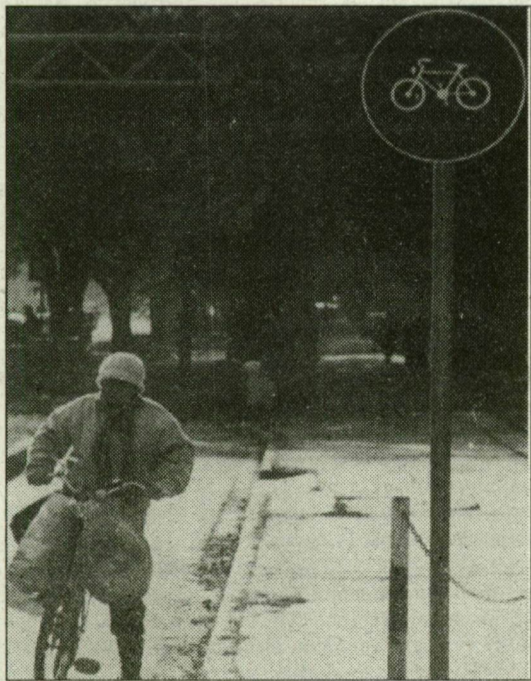
Szeged közlekedési adottságai révén a biciklisták paradijsomává válhatna. A fekete-erdei „kis nagyváros”, Freiburg példája számunkra is vonzó lehet.

Freiburgban 1970 óta hasítanak ki az ott meglévő utakból egy-egy csíkot a kerékpárosok számára, s bárhol építenek új utat, a kerékpárnyom és a faszor helyigényét mindenütt tekintetbe veszik. A freiburgiakra olyannyira kedvet kaptak a kerékpáros közlekedéshez, hogy már komoly „bicikliparkolási” gondjaik vannak. Az úttestek folyamatos keskenyítése során a tervezők oly sok ötletet valósítottak meg, hogy a város ma merőben más képet nyújt, mint régen. Hol faszorokkal és kerékpárutakkal szélesítették ki a járdát, hol padokat, régimódi kovácsoltvas lámpákat, vagy más műtárgyakat állítottak fel, mígnem helyenként felére csökkent az úttest szélessége. Több utcában egy szintre süllyesztették a járdát az úttesttel, hogy megkönnyítsék a kerékpárosok dolgát, s eltávolították az aszfaltréteget is. Ezt hagyományos vörös kvarccal helyettesítették, vagy rajnai kavicssal, mely ma már Freiburg utcáinak jellegzetessége.

Természetesen az autósok belátására is apellálniuk kellett, de sikerült fokozniuk a városlakók ez irányú szeszibilitását: aki például autótal meg az 500 méternyire lévő péküzletbe zsemleért, az Freiburgban „környezetvédelmi bunkónak” számít.

Bár így lenne Szegeden is!

VARGA IVÁN

FOTÓ: GYENES KÁLMÁN

KOVÁCS ANDRÁS